

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201246
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8619201246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobkyne Q. P.Č., K.. XX.XX.XXXX, O. XXX XX R. XXX, právne zastúpenej Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 3.017,25 eura s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 27.03.2020, č. k. 5Csp/66/2019-85, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 3 017,25 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3 017,25 eura od 3.10.2019 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty M., č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 3.12.2003, v Hlave 7. Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky, § 4 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v znení: „Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, vzniknutých spoločnosti v súvislosti s poskytnutím úveru klientovi, najmä právo na vrátenie úveru, právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút a práva prípadne vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ, a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz bežať.“, je neprijateľná a z tohto dôvodu neplatná.

III. Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 280,50 eura na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) a h) a 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 5, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení uviedol, že považoval za nesporné, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu Úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty M. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.12.2003. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila žalobkyňa ako spotrebiteľ so žalovaným ako dodávateľom finančnej služby. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ. Dospel k záveru, že úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty M. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.12.2003 neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a tiež neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný nemá nárok v zmysle § 4 ods. 5 ZoSÚ na úroky a poplatky z poskytnutého úveru. Zistil, že z úverového rámca žalobkyňa vyčerpala finančné prostriedky vo výške 4.083,29 eura a zaplatila splátky vo výške 7.100,54 eura. Žalovaný sa tak na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 3.017,25 eura. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol, že o skutočnosti, že sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, sa žalobkyňa dozvedela od Centra právnej pomoci, Kancelária W. dňa 14.05.2018, kedy podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci. Až od Centra právnej pomoci sa dozvedela, že môže od žalovaného požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na jeho strane v súvislosti s predmetným úverovým rámcom. Konštatoval, že nasledujúcim dňom po podaní žiadosti, t. j. 15.05.2018 začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba, ktorá by skončila 15.05.2020. Subjektívna dvojročná premlčacia doba do dňa podania žaloby neuplynula. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedol, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. S poukazom na § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, žalovaný ako profesionál v dobe, keď pripravil formulárovú zmluvu vedel, že ak do zmluvy neuvedie zákonom predpísané náležitosti tak, aby bola zmluva platnou, prípadne aby nebola bezúročnou a bezpoplatkovou, tak aj keď z toho nemusí vyplývať už priamo úmysel bezdôvodne sa obohatiť, vytvoril si žalovaný vedome stav, z ktorého budúce bezdôvodné obohatenie môže vzniknúť, a musel s tým byť uzrozmenný. Dospel k záveru, že nemôžu byť preto žiadne rozumné pochybnosti o tom, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil úmyselne, a preto na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, a to tak, že vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobkyne rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Uvedený rozsudok žalovaný napadol v rozsahu výroku I. a s ním súvisiacom výroku III. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1) písm. b), písm. f) a písm. h) CSP. Namietal, že prvoinštančný súd sa v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou žalovaného ohľadne splnenia spochybňovaných náležitostí úverovej zmluvy. Obmedzil sa výlučne na citáciu zákonného ustanovenia a následne všeobecné konštatovanie. Preto považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za predčasný a taktiež za nedostatočne a neúplne odôvodnený, a preto nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 CSP. Zotrval na svojom názore o splnení všetkých zákonných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý prezentoval už vo svojom vyjadrení k žalobe a ku ktorému v rámci konania nebolo zaujaté náležité stanovisko. Uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie vzniesol aj námietku premlčania na celú žalobcom uplatňovanú výšku bezdôvodného obohatenia. Súd však na námietku premlčania v konaní neprihliadol. Žalovaný napriek rozhodnutiu súdu prvej inštancie zastáva názor, že žalovaná suma je premlčaná. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Ak aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Rovnako je podľa žalovaného nevyhnutným zobrať do úvahy aj čas uzatvorenia úverovej zmluvy, t.j. rok 2003, kedy sa splnenie zákonných náležitostí úverových zmlúv posudzovalo oveľa miernejšie a tiež judikatúra súdov ohľadne dodržania náležitostí nebolo taká obsiahla ako je to v súčasnosti. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť. Za zásadné, pri posudzovaní úmyselnosti bezdôvodného obohatenia žalovaného, považoval uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 podľa ktorého samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa

ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Ohľadne plynutia subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby uviedol, že za jej začiatok možno považovať práve deň, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobkyni známe. Žalobkyňa vedela, že plní zo zmluvného vzťahu, vedela koľko plní a komu plní, keďže pri posudzovaní subjektívnej doby sa nevyžaduje mať znalosť právneho posúdenia veci, ale mať znalosť skutkových okolností vzťahu z ktorého sa žiada bezdôvodné obohatenie vydať. Žalobkyňa uhradila sumu požičanej istiny splátkou splatnou dňa 20.12.2011. S ohľadom na vyššie uvedené nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je po dátume 20.12.2013 premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe. Žalobkyňa uhrádzala splátky na žalovanej úverovej zmluve v období od 21.01.2004 - 17.03.2016, kedy uhradila poslednú splátku úveru. Pri posúdení premlčania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzal zo žaloby, ktorá bola doručená súdu dňa 08.07.2019. Aplikujúc trojiročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia z úverovej zmluvy, ktorý si uplatňuje pred lehotou 08.07.2016, je premlčaný aj v objektívnej premlčacej dobe. Na záver dodal, že Najvyšší súd opakovane vyjadril právny názor o nesprávosti aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty v prípade spotrebiteľských vzťahov, preto je nevyhnutné aplikovať právny názor Najvyššej súdnej autority aj v tomto konaní. Navrhol, aby odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti zamietne a priznal žalovanému náhradu trov prvoinstančného i odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok, ktorým súd prvej inštancie určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky žalovaný v odvolaní nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov odvolania žalovaného v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05)

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinstančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Na doplnenie a vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza.

10. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že na základe Úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového typu a vydaní a používaní platobnej karty M. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.12.2003 uzatvorenej medzi žalobkyňou ako klientom a žalovaným ako veriteľom došlo k poskytnutiu revolvingového úveru žalobkyni pri výške úverového rámca 30.000,- Sk (995,82 eura) a pri mesačnej splátke vo výške 1.200,-Sk (39,89 eura).

11. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný zmluvný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka a zároveň zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy.

12. V súvislosti s úverovou zmluvou uzatvorenou medzi stranami sporu dňa 03.12.2003 súd prvej inštancie správne uzavrel, že táto zmluva neobsahuje údaj o RPMN. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom k 12.03.2003, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musela obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov, inak sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13. Ak zákon pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru výslovne a obligatórne vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala aj údaj o RPMN, nemožno mať pochybnosti o tom, že absencia tohto údajá daný následok spôsobí.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver formou revolvingu. Pokiaľ aj ide o úverovú zmluvu typu revolvingového úveru, teda úveru, ktorý znamená v praxi úver obnovujúci sa, ten funguje na princípe mesačných splátok spotrebiteľa, ktoré si môže opakovane z účtu aj vybrať. Dané však neznamená, že nie je možné pri zmluve, ktorá obsahuje len úverový rámec a mesačné splátky, poskytovateľom peňažnej služby vymedziť povinnosti dlžníka, t.z. v danom prípade žalobkyne tak, aby bolo možné zo strany dlžníka vedieť už pri podpise zmluvy, na aké nároky okrem vrátenia istiny, ktorú od žalovaného vyčerpá, má poskytovateľ služby právo. Je zrejme, že údaj o RPMN sa dá určiť na začiatku revolvingového vzťahu, pretože v tomto období výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádza z počtu splátok, ktoré sú vlastne v tomto čase zistiteľné. Nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých čiastok úveru by bolo svojvoľné, pretože musí obsahovať prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa vedel už na začiatku úverového vzťahu zorientovať, aké nároky vo vzťahu k nemu môže žalobca uplatniť. Spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy musí byť informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov v priebehu tohto vzťahu, o podmienkach za ktorých môže byť zmluva zmenená, o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Rovnako spotrebiteľ musí byť bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

15. Súdny už opakovane konštatovali, že je prekonaný názor dodávateľov o nemožnosti vypočítať RPMN vzhľadom na revolvingovú povahu úverov (pozri rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10.10.2012, sp. zn. 17Co/215/2012, Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.3.2014, sp. zn. 2Co/135/2013 a Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.10.2013, sp. zn. 6Co/138/2013). Pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch určil ako zákonnú náležitosť stanovenie RPMN (bez rozlíšenia, či ide o revolving, resp. iný druh úveru), akcentujúc jej dôležitosť zákonným znením, že ak nie je RPMN uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), preto dodávateľ finančnej služby na profesionálnom finančnom trhu nemôže túto skutočnosť zanedbávať. V čase uzatvorenia zmluvy je možné vypočítať RPMN z hodnoty úverového rámca, ktorý sa poskytuje spotrebiteľovi, a ktorá hodnota v čase uzatvorenia zmluvy je nemenná.

16. Výšku RPMN je tak možné stanoviť pre určitú východiskovú situáciu, pričom výpočet musí vychádzať z nastavených parametrov úverovej zmluvy v čase jej podpisu, t.j. z výšky úverového rámca ako výšky poskytnutého úveru (v danom prípade 30.000,- Sk), výšky splátok (v zmluve bola stanovená štandardná mesačná splátka 1.200,- Sk), výšky úroku, príp. výšky dohodnutých poplatkov, výšky celkových nákladov spotrebiteľa a celkovej čiastky, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť. Výška úroku, poplatky, celkové náklady a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť však posudzovaná zmluva o úvere ani neobsahovala.

17. Z uvedených dôvodov ani odvolací súd nedospel k inému záveru, ako súd prvej inštancie, t.j. že pre absenciu údajá RPMN je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobkyňa bola povinná vrátiť žalovanému len sumu skutočne čerpaného úveru. Vzhľadom na uvedené nepovažoval odvolanie žalovaného za opodstatnené v tejto časti.

18. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal aj so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platíť nemajú. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slová „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u týchto subjektov nemožno bez ďalšieho vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času, po vykonaní plnenia. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je teda potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R25/1986). Odvolací súd teda zotrva na svojom názore v zmysle tom, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že plniť nemala až dňa 14.05.2018, kedy podala žiadosť v Centre právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci, kedy sa od Centra právnej pomoci sa dozvedela, že môže od žalovaného požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na jeho strane v súvislosti s predmetným úverovým rámcom. Od 15.05.2018 je možné začať počítať plynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá by žalobkyni uplynula 15.15.2020. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 07.07.2019, táto bola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby.

20. Z uvedených dôvodov preto nebolo možné prisvedčiť námietke žalovaného, že plynutie tejto premlčacej doby je potrebné počítať odo dňa vykonania úhrad bez domnelého právneho dôvodu, a teda že žaloba bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

21. K objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe odvolací súd uvádza, že ani v tomto ohľade nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že je potrebné preukázanie jeho úmyslu bezdôvodne sa obohatiť, a to ani s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Podľa názoru odvolacieho súdu je nemysliteľné, aby dôkazné bremeno ohľadne preukázania úmyslu dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť zaťažovalo spotrebiteľa Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

22. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov, obzvlášť pokiaľ ide uvádzanie obligatórnych náležitostí podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky).

23. Úmysel obchodníka získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom obchodníkovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správne RPMN, čestné úroky a poplatky, atď., ale do zmluvy predpísané správne a úplné náležitosti nedá a nečestné úroky a poplatky sofistikovane zakrýva jednak ich rôznym rozčlenením v zmluve a jednak ich rozdelením aj do vedľajších dojednaní. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

24. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyne, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. S vyššie uvedeným záverom písomných pripomienok Európskej komisie, ako aj so záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a taktiež je toho názoru, že na uvedený prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu (porovnaj rozsudok KS Prešov sp. zn. 2Co/38/2019, tiež sp. zn. 12Co/99/2019).

25. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. ako vecne správny potvrdil.

28. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok III. o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).